

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Jánosi-utca 54. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.
Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja

Egész évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 frt.
Negyedévre . . . . . 1 frt.
Tanítónak egész évre . 2 frt.
" fél évre . . . . . 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca I. szám a. a könyvnyomdában — Ide intézendők a kiadóhivatali előfizetés, hirdetés, nyilttér és egyéb felhatalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasabos petitsor térfogata . . . . . 6 kr.
Bélyegdíj minden beiktatás után . . . . . 30 kr.

Nyilttér:

Egy sor . . . . . 20 kr.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal. Az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést** csak a kiadóhivatal vesz fel.

Dal a népiskolában.

A nép gyermekeinek hazafias, magyar nemzeti irányu nevelését kétségen kívül nagyban elősegítene a dal, a dalban rejlő varázserő. A mód, melylyel ezt a célt elérni remélhetjük: a magyar népdalok terjesztése a nemzetiségi vidékeken, az iskolák által.

Ez az eszme — mely a tanítók orsz. bizottságának eszméje — sokkal nagyobb fontosságú, mintsem felületes megvitatás mellett első tekintetre látszanék. Nézzük csak közelebbről.

A népdalok a nép szellemi tükréi. Dalai után minden nép lelki világát, szellemi tulajdonságait, gondolkozásmódját, érzelmeit ismerhetjük meg.

De másrészt nemesak tükré a dal a népszellemnek, hanem egyuttal a bűvös eszterna is, melyen az egyik lélek lényege átszivárog a másikba, hogy azt magához hasonlóvá alakítsa. Arra, hogy az emberek belső világa mily irányt vegyen, rendkívül nagy hatással van a fülükbe esengő dalok minémiségének.

Kinek a lelkét ne lobbantotta volna valaha fel az a nemes tüz, melyet a lélekemelő dalok hatása gyújt fel? Ki nem tapasztalta még, hogy a melancholikus kedélyállapot egy pár perc alatt átesap a szilaj jókedv hangulatába a vig dalok pajzán ötemeinek fülesiklandozása közben? De viszont a legderültebb hangulatot borusra váltja a szomorú nóták mélabus kesergése.

S a mily hatása van a dalnak egyesekre, ugyanaz történik a tömegek, a nép lelkében is a népdalokban rejlő szellem varázserő hatására. — Azok a bölcsődalok, melyeket esecs-szopó korunkban fölöttünk dudogtattak, azok a hol kesergő, hol vidító, hol epedő, hol lelkesítő dallamok, melyeken — a nagyoktól hallva — oly édelegetve csügg lelkünk gyermekeinkben s melyekre oly bensőséggel gyujtunk rá ifjuságunk éveiben:

TÁRCZA.

Bélyegilletékmentes tárgyalás.

Ismeretes dolog, hogy egy dobsinai illetőségű Köhler László nevű úri ember, ki Kaill sógorával Amerikában nagynevű bankot alapított s vele egy kenyérré dolgozott, megúván az Ozeanontúli megfeszített munkát, mely idegeire igen zsidbasztólóg hatott: ez év elején sok ezer meg ezer tallérral terhelve kerekét oldott s imádott hazájába vitorlázott, gözkoecikázott.

Szülővárosának büszke tornyai gyanakvó pillantást vetettek a szokatlan jövevényre, — a hegyek és völgyek sűrű ködfátyolon keresztül szemlélték a modern izléssel öltözött világlátott dandit, — a zuhogó patakok vadül száguldó hullámai valami titkos mormolást adtak át egymásnak, látván azon káprázatos rangot és módot, melylyel a gentleman igazán királyilag élt, mulatott és költött.

No de ezen viszontlátás nekünk örömeinkre szolgál, sőt büszkeségünk, tiszta nyereségünk lett volna, ha az ipse csupán fáradságos igyekezetének gyümölcseit hozta volna haza mások munkásságra s takarékosra való buzdítása céljából, hanem hát bizony itt csakhamar kibujt a szeg a zsákból, mert kitudódott, miszerint az ifjafi (valószínűleg kedves sógorával egyetértőleg) sprengolta a bankot, mely úgy idegen országbeli, mint sajnos! hazánkban kivándorolt s ott keserves verejtékkel dolgozó testvéreink megkupo-gatott s részint betétben lévő, részint hazaküldés végett átadott tallérből növekedék anyyira, hogy erdemesnek látta azzal odább állani.

A büszke tornyok, melázó dombok, a fátyolos völgyek és zúgó patakok gyanuja rövid idő alatt igaznak bizonyult.

Az amerikai károsultak csakhamar értesítvén itthoni rokonikat a nagy elemi csapásról s arról, hogy a jó madár idehaza van, — ezek messze tájakról Lengyelországból, Szepességéről, Sáros, Zemplén, Abauj-Torna és Gömörmegyéből ájtatos mozlimék gyanánt, egész zsongó karavánokként szent lelkesedéssel zarándokoltak — üdvöségük ezen nagy birre vergődött Mekkája Dobsina felé.

Csak hogy nem azért hagyta oda Köhler úr a svihákot ezer fajtájának ezen Eldorádóját, hogy az ott szerzett dús tapasztalatoknak itthon hasznát ne vegye, pénzét helymi sehonmai bitang népség követelésének kielégítésére fecsérelje.

mind megannyi harmateseppek lelkünkre, melyeknek nyomán terem bensőnknek az a sajátos viránya, a mit magyar nemzeti szellemnek ismerünk magunkban.

Ez az oka a költők és népdalosok rendkívül nagy hatásának a magyar nemzeti élet fejlődésében, jellegünk megőrzésében. Mikor mindennünk: jogainktól, szabadságunktól, intézményeinktől, sőt nyelvünkötől is meg voltunk fosztva, megmaradt számunkra ajkunkon a dal s a magyar nemzeti szellemet nem volt képes kiölni semmiféle balsors, semmiféle szó és hatalom. Minden más hatalomnál nagyobb volt a népdalaink dallamában és szellemében élő varázshatalom: mert ez szívünkbe hinté vissza magvait.

Mindezt fontolóra kell venni, ha kellőképpen akarjuk méltatni a magyar népdalok terjesztésére vonatkozó föltevésünket.

Lélektani törvényen alapuló igazságként lehet kimondani, hogy az a nemzedék, melynek lelkét a fejlődés korszakában a magyar népdalok szellemének bűbajos harmatárja öntözötte: az a nemzedék nem lehet ellensége a magyar nemzetnek, a magyar hazának. S a nép, mely nemzedékről nemzedékre táplálja lelkét a magyar szellemnek e delejes sugárözönével, egy-két emberöltő alatt egygyó olvad szívben, lélekben, érzelemben, gondolkozásban a magyar néppel.

Kalapot emelhetünk hát derék tanítóink előtt, a kik az önző életviszonyok mai korszakában, nyomoruságos anyagi helyzetükkel való áldatlan küzdelem közepette sem tudnak megfedkezni azokról a magasabb kötelességekről, azokról az ideálisabb törekvésekről, melyekkel hazánk jövőjének mindnyájan tartoznánk, de a melyekről a tanítóknál ezerszerre kedvezőbb helyzetű egyének és osztályok megfedkeznek az önző érdekek dicstelen hercehurczái közben.

Rendeteg pénzével tekintélyt szerzett, — erős mentevárat épített magának, — sánczaira éber őrtállókat helyezett s így hónapokon keresztül folytonosan tartó tüzes rohamokat volt képes nemesak kiállani, hanem azokat derekasan vissza is venni.

Csak nagy ritkán sikerült egy-egy bátrabb csapat vezérének, — ki Amerikából visszatért s ott személyes ismeretségben állott a neves bankirossal — őt a vár kapuin belül (azt is fogyerének teljes leszerelése, sarui leoldozásának szigorú feltétele mellett) színről-színre láthatni.

A vár ura löfögyverekkel s egyéb esiklandós ujvilági szerzőmokkal felpékelve — a viszontlátás minden öröme nélkül, komor, vésztjelző arccal — fogadta az érkezőt, ki felbuzdulásában azt sem tudta: fiu-e, vagy leány!

Persze, röviden végzett s még az olyanféle nyájaskodás sem hatott rá, midőn a látogató az egykori derültebb napokra való visszaemlékezéssel ilyeket hozott fel.

„Tehát az ur nem ismer? Hát hányszor hívott be engem midőn a banképület előtt elhaladtam, mint ismerős honfitársát saját lakására, hol mindig drága szivarokkal kínált, jól megvendégelt s hányszor kunyorált, hogy esakis a maguk kezére bizzuk pénzünket, mint a kik lelkiismeretes pontossággal kezelik, szállítják azt rendeltetési helyére? Hányszor gyalázta a többi pénzintézeteket, mondván: miszerint azok csak is svindlerségből élnek?“

Igy aztán belekerülvén a esávába, azon biztatással boesátá el: „hogy ő senkinek sem fizet, a ki valamit akar perelje be, majd meglátja, ki húzza a rövidebbet.“

A lelkesedésükben lehidegzuhanyozott csapatok aztán az ékes városbázára ütöttek, nyert sebeiket mutogatván s a hős férfiurol dieshimnusokat zengedezvén.

Ámde az előjáróságnak nem adatván meg onnan felülről a szükséges erő és hatalom ezen legujabbkori titánus elővezetetésére s hűvös kvártélylyal való ellátására: a panaszkok egyszerűen elhangzának, a vert hadak a kéj-tazással megelégedve, a koci rúdját hazafelé fordítva azon tapasztalással térének meg övéik hajlékába, hogy a kikkel találkoztak s kiknek bajukat elpanaszolták, mindnyájan azon kevésbé biztató szóval boesátották tovább: „Hja bizony úgy vagyunk a mostani világban, hogyha ezéges lator gonoszságai jönnek köztudomásra, de nincsen minden egyes büncselekményére 2-100 tanu, — nem bántják, nem büntetik. — Meghalt Mátyás király, oda az igazság!“

Ezeké a tanítóké lesz az érdem, ha a népdal a gyermekek lelkében vízhangra találva erős gyökeret ver, oly erős gyökeret, melyet kitépni, megsemmisíteni sem most, sem a jövőben nem lehet. Azonban az ebbeli oktatást a legnagyobb körültekintéssel, tapintattal és szilárdsággal kell érvényesíteni.

Manapság az énektanítás népiskoláinkban semmi ezélnak sem felel meg. De ha megfelelő is a ezélnak, mit hozzá fűznek: a szív nemesítésének, akkor sem elégedhetnénk meg az énektanítás mai állapotával. Mert nem szabad megfedkezünk arról, hogy nálunk nem csupán általános emberi irányban művelt szívekre, hanem legfőképen magyar szívekre van szükségünk. Magyar szívek pedig legbiztosabban teremnek a magyar nép szívéből, érzelmevilágából kihajtott népdalok szellemének gyümölcsös kertjében.

Ha ezt nem felelik az eszme bajnokai: a tanítók s a kivitelben bölcsességgel, tapintattal és kitarással vezéreltetik magukat; rövid idő alatt gyönyörködhetik lelkünk az örömben, hogy magyar dalok zengenek az ifjuság ajkán s magyar érzelmek fakadnak a jövő nemzedék szívében.

Aliquis.

Gömör-Kishontvármegye alispánjától.

Hirdetmény.

23051. sz. — A köztanácskozás tárgyát képező közügyek elintézése végett szükséges, törvényes szabályrendeletileg megállapított rendes téli közgyűlés határidejűl, főispán úr ő méltóságával egyetértőleg, a **folyó évi decz. hó 29-ik napjának d. e. 9 órája Rimaszombat városába** tüzetett ki.

Midőn erről vármegyénk t. közönsége ezennel értesítetik és a vármegyei bizottság tagjai személyes megjelenésre hivatalból tisztelettel felkéretnek, — egyidejűleg

Ebből láthatja a kegyes olvasó, ki e sorokat figyelemre méltatja, miszerint népünknek e jó madár egyszerű megtekintése, károgásának csupán meghallgatása is kárival járt; reánézve pedig a haza földjének meglátogatása csak is hasznót hozott. Mert nem szabad figyelmen kívül hagynunk azon körülményt sem, hogy míg ezen forrongás Dobsina vidéken tartott, az élelmes firma nem hevert tétlenül; hanem bölcsen kiesztelt tervét szép eszesen keresztülvitte, tudniillik: nevének s minden törvényes (tán Amerikában lévő törvénytelen?) utódai számára Szenesre vagy Szennyésre való átváltoztatását kieszközölte.

Midőn pedig a nehézkes apparátus megmozdult s elfogatása nagy sokára az Olimpasról is el lön rendelve: akkorára Szennyes ur már a honi borjuszelet és pörköltől rég kipiszkálta fogait amott túlnan s ismét régi nyájaskodással felelgeti a pénzeket küldözö honfitársaknak: „The money will be paid to your wife free of costs.“

Az az: A pénz nevének minden költség nélkül fog kifizettetni.

E hosszas tárgyalásnak rövid conclusioja: A Köhler — vagy az ujjászületés honi furdője után Szenesféle ügyes-bajos históriában oddig sok ezerre menő panaszos feljelentés történt s még több ezerre mennek a szennyes kézzel elszanszított összegek.

Az úgy most már a királyi ügyészségnél van.

A károsultak kielégítésére Dobsinán lévő háza és tízezer forint van lefoglalva, ha Kaill ellenében a bíróság megnyeri a pört.

Köhler ismét Amerikában uraskodik, ott kell keresni pénzüket a feladóknak; ha pedig már itthon lenne egy-némelyik: tehát legtanácsosabb ismét egynehány száz forint kölcsönpénzzel utra kelni s ott keresni igazait, mert itthon a lefoglalt összegből valami kárpótlásra kevés a kilátás!

Good night Köhler! Jó éjszakát jó madár! Eszükbe jó egy fűztaoéta egyszerű de igaz férzelménye:

Ne menj a fára,
Nem fűlsz belája;
Ne menj a vízbe;
Le nem esolsz!

Timótheos.

köztudomásra hozatik, hogy ez alkalommal a köztanácskozás és elintézés kiválóbb tárgyait: a vármegyei közigazgatási bizottságból törvény értelmében az év végével kilépő tagok helyeinek választás útján leendő betöltése, az állandó és központi választmány tagjainak megválasztása, valamint az 1893-ik évre a többi vármegyei bizottságoknak törvényszerinti megalakítása s egyéb a tárgysorozatban szabályszerűen kihirdetendő közérdekű tárgyak fogják képezni.

Rimaszombat, 1892. decz. 6-án.

Bornemisza, alispán.

A közművelődési egyesület köszönete. Hanvay Zoltán földbirtokos az ismert nevű sport-író, azon szomorú alkalomból, hogy kis unokája Beelik Iván elhalt, a koporsójára szánt koszoru helyett 200 koronát (100 frtot) küldött a gömörmezei magyar közművelődési egyesületnek, mint az elhunyt kis unoka nevét viselő alapítványt. A követésre méltó nemes példát a közművelődési egyesület Hanvay Zoltánhoz intézett szép levélben köszönte meg, mely — ha jól sejtjük — a Dr. Fornét Gyula egyesületi titkár ügyes tollából ered, s melynek szövege a következő:

*Nagyságos Hanvay Zoltán földbirtokos urnak
Hanva.*

Sajnálattal értesültünk azon nagy esapásról, melyet a mindenható szeretett unokája elvesztése által sujtotta, s mélyen illet az a tudat, hogy ezt a sebet enyhíteni képesek nem vagyunk s csak részvétünk az, mit ez alkalomból kifejezni tudunk: de nem is kísértjük meg a viaszgályát, a nagyatyá szentelt fájdalmát bolygatni okodunk; önelkünk ereje az, mi ily körülmények között szívünk sajnó sebet gyógyíthatja s leperdülő könnyeink a gileadi balzsam égő fájdalmunkra. Acsélozza meg a Mindenható szívet s fakassza fel szíve enyhítő könnyforrását.

Fogadjá köszönetünket, hogy — a mindennapi szokás alól magát feloldva — koszoru helyett szeretett unokája emlékére egyesületünknek 200 koronás alapítványt tett. Valóan unokája iránt méltóbban nem róhatta volna le a megemlékezés adóját.

Értesítjük egyidejűleg, hogy ezen alapítvány — mielőtt ez irányban közgyűlésünk intézkedhetne — Beelik Iván 200 koronás alapítványa ezimén törzskönyveinkbe bevezetve lett. Hazafiai üdvözlettel

Rimaszombat, 1892. nov. 15.

Dr. Fornét Gyula,
egyes. titkár.

Török Balint,
egyes. elnök.

× **A gömörmezei magyar közművelődési egyesület** rimaszombati körének választmánya f. hó 8-án délelőtt Molnár József elnöke alatt gyűlést tartott, melyen a választmány következő tagjai vettek részt: Terhes Pál, Baksay István, Fábry János, Groó Vilmos, Török József, Szabó György, Szijgyártó István és Szabó Lajos. A jegyzői tisztelet Lőrinczy György választmányi jegyző látta el.

Elnök megnyitván a ülést, élénk szavakkal esetelt a nemzetiségi igazgatók áldatlan és felháborító működését, mely kétszeresen arra sarkal bennünket, hogy fokozott buzgalommal igyekezzünk a közművelődési egyesületnek hazafias feladatait megoldani. Jelenti aztán, hogy az áldozatkészség és az ügybuzgóság a tagok körében sajnálatos médon megfogyatkozott, s hogy az egyesületnek immár körülbelül csak 52 tagja maradt. Cél szerű volna tehát új tagokat toborozni, s ennek megleszélése képezne a mai értekezlet fő tárgyát.

Groó Vilmos felszólalásában a javaslatba hozott taggyűjtést permanensnek ohajtaná látni, mire határozatba ment, hogy az egyesület működése állandónak jelentessék ki, s az 1893. évtől kezdve hazafias felhívás kapcsán aláírási ívek boesáttassanak ki, s ily módon folytassa az egyesület működését és a taggyűjtést. Egyszersmind a választmány tagjai felhívatnak, hogy a gyűjtőívek terjesztésére és a tagok gyűjtésének közelebbi módzataira nézve a legközelebbi választmányi ülésen indítványt terjeszzenek elő.

Terhes Pál a kör működését szélesebb körre kívánja kiterjeszteni s nemcsak a környékbeli egy-két falu segélyezését látja az egyesület feladatának, hanem egyes jó tanulók jutalmazását s egyéb közművelődési célok elérésének lehetővé tételét is. Részéről főszólyt ohajtaná fektetni az iskolák ügyeire.

Az indítvány általános helyesléssel találkozáván, határozatba ment, hogy a helybeli iskolák tanári karát felkérjük, tudassa az egyesülettel azon növendékek neveit, kik jó előmenetelük s egyéb érdemeik alapján, valláskülönbség nélkül megfelelő jutalmakban volnának részesíthetők.

Az újvi üdvözletet szokásos megváltása a növegy-lettel karöltve megindított s szép eredménnyel folyik.

Groó Vilmos indítványozza, hogy a nagy-szuhai ág. ev. egyháznak a megkezdett magyar isteni tiszteletek sikerrel folytathatása végett néhány magyar énekes és imádságos könyv ajándékoztassék, ily értelemben a központi választmányhoz felhívás és javaslat fog intézteni.

Baksay István kérdi, hogy az évi számadást, mely a központhoz betérjesztetik, nem közlik-e előzőleg ezen kör választmányával. A nyert felvilágosítás szerint a multa nézve az elszámolás az elnök által történik, a folyó évről szerkesztendő számadás azonban annak idején elő fog terjesztetni.

Lőrinczy György jegyző hosszabb indokolással állásáról leköszön, kérvén a választmányt, hogy jegyző

választásáról gondoskodjék. A választmány a lemondást nem fogadta el.

Hirdetmény.

4646. sz. — Mely mellett városi lakosaink figyelmeztetnek, hogy a községek rendezéséről szóló törvény 41 §. értelmében a 6 év leteltével kilépő következő képviselő testületi rendes és póttagok és pedig: az

I-ső kerületből: Ethey Károly, Dr. Löcherer Tamás, Borbély Ferencz rendes, Hollósi József, Kalla Mihály póttagok.

II-ik kerületből: Abonyi János ifj. Sütő István, Szabó János, Róth Lajos rendes, id. Bodzási József, Éva János póttagok.

III-ik kerületből: Abonyi Pál, Ethey Frigyes, Baksay István, Tóth József rendes, Singer Leó és Konyha Géza póttagok helyeinek választás útján betöltése végett határnapul az alispáni hivatal 22564. sz. végzésével f. évi december hó 19-ike tüzetett ki.

Mi azzal hozatik köztudomásra, hogy a választás két kerületbe és pedig az első: a községi elemi fiiskola, a második a városháza tanácstermébe mint kitűzött választási helyen tartatik, az e végből előzőleg megállapított beosztás szerint, minden kerület 8 rendes és 3 póttagot választ, a választás reggeli 9 órakor kezdődik, tart d. u. 4 óráig, mely határidőn túl szavazat nem fogadtatik el; szavazattal bírnak azok, kik az e végből összeállított és záradékolt névjegyzőbe ben foglaltatnak, a szavazás szavazat lapok által történik, akiskorúakat és gondnokokat, a gyám, illetve gondnok, nagykorú nők, hajadonok, erkölcsi testületeket a választásnál meghatalmazott képviseli, más különben a jog csak személyesen gyakorolható; egy személy csak egy meghatalmazást nyerhet, mely a választás előtt legalább egy órával a választási elnöknek átadandó, különben érvénytelen.

Kelt Szab. Rimaszombat város tanácsának 1892-ik évi december hó 9-én tartott üléséből.

Szabó György, polgármester.

Felhívás.

4646. sz. — Alólírott mint a t. alispáni hivatal 22564. számú végzésével, helyben folyó évi december hó 19-én megtartandó városi képviselő választás vezetésére kiküldött választási elnök, vonatkozással az 1886. XXII. t. cz. 18. §-ára azon választókat, kik megbízott által szavazhatnak, illetőleg a meghatalmazottakat figyelmeztetem és felkérem, hogy a hivatkozott törvény értelmében a választás megkezdése előtt legalább egy órával benyújtani rendelt meghatalmazásukat **december hó 19-ének reggeli 8 óratól 9 óraig** a városháza tanácstermébe nekem átadni sziveskedjenek, másként meghatalmazásaik érvényteleneknek fognak tekinteni.

Rimaszombat, 1892. december hó 12-én.

Török János, választási elnök.

Gömörmezei ath'etikai klub alakulása.

A helybeli és vidéki sportkedvelők egy része folyó hó 12-én dr. Török Gyula megyei aljegyző kezdeményezésére egy torna- és vívóklub alakítására gyűltek össze. A testezés és szórakozás valamint a társadalmi associatio szempontjából mindenesetre helyes és dieseretreméltó az eszme megpendítése s most már csak az volna kívánatos, hogy az eszme megtestesítése végett oly sok lelkesedéssel csoportosult tagok kitartása és a további buzgalom ne esökkenjen, hanem a nálunk csaknem teljesen új társadalmi intézménynek minél több hívet szerezve s az érdeklődést széles körben felkeltve, a vezetők a tagokkal karöltve az egyesületet minden tekintetben felvirágoztassák.

Az alakuló gyűlésről a következő tudósítást adjuk:

A sportkedvelők különös érdeklődéssel és rokonszenvvel tették magukévé egy torna- és vívó-egyesület alakítását; erre vall az is, hogy a helybeli és vidéki sportkedvelők közül néhány meghívott fokozott érdeklődéssel és az eszme komolyságához méltóan vett részt a f. hó 12-én tartott alakuló gyűlésen. Ott voltak: Hámos Aladár, Fáy István, Dráskóczy László, Dr. Török Gyula, Farkas Zoltán, Dr. Veres Samu, Dr. Cziner Miksa, Szeless Ödön, Lokcsánszky Endre, Bruckner Gyula, Löcherer Gyula, Papp László, Papszász Gyula és Dr. Kármán Aladár Ernő. — Az egybegyűltek Dr. Veres indítványára Hámos Aladár korelnökké, Papszász Gyulát jegyzővé választották.

Dr. Török Gyula előterjesztette az összejövetel célját, hogy miután régóta érezzük egy sport pártoló egyesület hiányát, kívánatosnak tartaná, hogy egy ilyen egyesület, mely a társadalmi összetartásnak is egy szoros kapcsát képezné, — megalakulna. Az eszmét az összejűltek általános lelkesedéssel fogadták s a czim megállapítása körül kifejtett hosszabb vita után elhatározták, hogy az egyesület Gömörmezei ath'etikai klub ezimel, Rimaszombat székhellyel megalakul; az alapszabályok kidolgozására Hámos Aladár elnök ajánlatára: Dr. Veres Samu, Lokcsánszky Endre, Papp László,

Fáy István, Szeless Ödön és Dr. Török Gyula tagokból álló bizottság küldetett ki, melynek elnöke Hámos Aladár, jegyzője Papszász Gyula lesz.

Az egyesület helyiségeül a főgymnázium torna-csarnoka szemeltetett ki, a tagok gyűjtésére nézve pedig azt határozták, hogy az az immár belépett tagok jóindulatára és belátására bízatik, az ajánlott tagok neve Dr. Török Gyulának bejelentendő.

A beiratási díjat 2 forintban, a rendes tagsági díjat pedig lehetőleg havonta fizetendő egy forintban állapították meg. Alapító és pártoló tagok is beléphetnek.

A gyűlés Török Gyula indítványára elhatározta, hogy a törzsvagyion növelése céljából műkedvelő-előadást rendez, s vizalmi bizottságot alakított, melynek tagjai: Dráskóczy László elnöke alatt Török Gyula, dr. Veres Samu, Dr. Szeless Ödön és Papszász Gyula E bizottság a közgyűléshez kész tervezetet fog bemutatni. Az alapszabályok Fáy István indítványára 14 nap alatt betérjesztendő s a közgyűlés határideje január 4-ikére d. u. 4 órára. Végül az értekezlet köszönetet szavazott a deák házigazdának Török Gyulának, az ügy buzgó és lelkes támogatójának. Az ülés az elnök ültetése közben ért véget.

S z i n h á z .

December 27-én a gyönyörű zenéjű Don Caesar de Basan került színre szépen felt ház előtt. Az operett előadásokról már elmondtuk véleményünket más alkalommal s ezuttal sem konstatálhatunk egyebet, mint hogy a társulatnak férfi tagjai között alig van olyan a ki-közönségünknek fejlett zenei ízlését kielégíthetné; e téren is Batosi igazgató áll legelől, ki a czimszerep meglehetősen nehéz énekszámait leküzdötte s több ízben a közönség tetszésében részesült; játéka a két első felvonásban élénk, az utolsóban sokkal bágyadtabb volt. Pártnevei közül Kunhegyit és Polgár Bélát kell kiemelnünk, kik bár nem rendelkeznek a megkívántó hanganyaggal, alakítás tekintetében elismerést érdemelnek, az ostoba és rafinált diplomata karikatúrám közönségünk jóízűen mulatott. A nők közül Szathmári Zsuzsika és Laky Eugénia, különben is rokonszenvvel szerepüket megfelelő alakításban mutatták be, kikhez méltán sorakozott Szabóné a király személyesítője, kinek igen csinos alhangja van s ízléssel játszik. Szilágyi Berta, az egyéniségének megfelelő szerepben kitűnő komika volt. A közönség egészben véve jól mulatott, bár a gyakorta distonáló karok ki kizökkentették a regényes operett ábrándos világából. Polgár Tóni a philharmonikus őrtszt szerepében több buzgalmat fejtett ki, mint a mennyi szükséges volt.

Csüörtökön Follinuszának pályanyertes népsziművét „Nánit” mutatták be. A népsziműnek nevezett iránydarab az előzők legjobb igyekezte mellett sem tette meg a kívánt hatást, bár az alapszöve, mely a nemzetiségek zsörtölődéseinek praktikus kiegyenlítését tűzte ki célul, nálunk is eléggé korszerű.

A legbuzgóbb rimaszombati színházlátogató habitue sem emlékszik arra, hogy oly nagyszámú és intelligens közönség gyűlt volna össze, a rózsá nagytermében, mint szombaton a „Madarász” előadására; még a zongora előtti kis tér is el volt foglalva, s néhányan helyhez sem jutottak. Ez első sorban a hírtelen nagy népszerűségre vergődött operettnak tulajdonítható, melynek egyes dallamai mondhatni országszerte el vannak terjedve. Azok, kiknek nem volt alkalmuk más színpadon látni a híres operettet, teljesen megtöltötték a néző teret s bár a felcsigázott igényeknek az operett nem felelt meg minden tekintetben, családokról mégsem beszélhetünk, mert az előadás a közepesnél magasabb színvonalon állott. Batosi a czimszerepben, Szathmári Zs. (Postás Milka), Laki Eugénia (Mária), Szilágyi Berta (Adelaide) Szabóné (Szaniszló) és Polgár Béla (Csörsz) mindent elkövettek az őszhangzatos játék és osztatlan siker érdekében, de a fátum valami alakban mindig nyakát szegi a jó törekvéseknek, a karok ismét fülstörtően distonáltak, Polgár Tóni és Péchy buzgalom folytán a professorokból nem karikatúrákat, hanem valóságos torzképeket csináltak. Így az illuzió ismét esorbát szenvedett.

Vasárnap deréki népsziműve a „Kondorosi szép esaplárné” került színre meglehetősen számú közönség előtt Szathmári Zsuzsikával a czimszerepben. Vidéki színpadokon a népszimű előadások ritkán folynak le tulzások nélkül, a minék oka rendszeren a sok genre alak; szerlemes bojtárok, bakterek, házáló zsidók, ostoba sulhancok, legények után bolonduló paraszt lányok, stb. egész rajával találkozzunk népsziműveinkben s e tipikus alakok rendszeren az előadó színészek inkább zarnoki felfogáson mint komoly tanulmányon alapuló hatámba alatt állanak, minék az a következménye, hogy a leggyakrabban képtelen alakok mozognak a színpadon. Ezuttal azonban Deréki népsziművének alakjai természetesen és élethű genréképek voltak. Ha egvik-másik előadásban a szereplők hibáit kötelességszerűen felemlítjük, ép oly kötelességszerűen nem fukarkodunk az elismerés szavaiban sem, midőn konstatáljuk, hogy a vasárnap est minden szereplője a szerző inteniójá szerint játszott. Töröl metszett alakok voltak mindnyájan: különösen a főszereplőkön kívül Szabó és Szabó Etel jutottak megfelelő szerepkörhöz s mindketten pompás epizód-alakokat mutattak be. Batosi, Szathmári Zsuzsika, Polgár Fanni, Polgár Béla régi jók.

Hírek és vegyesek.

Az árvák karácsonyfájára folytatólag adakoztak: Hámos Lászlóné 5 frt, Bornemisza Istvánné 5 frt, Klauzer Jánosné mézeskalács, Ledniczky Péterné 1 frt, Kemeny Bertalanné gyümölcs, Török Józsefné 50 kr, Lengyel Györgyné 1 frt, Jánosleák Andrásné 1 frt, Szabó Samuné 1 frt, Ins itörizs Endréné 1 frt, Benyo Béláné 1 frt, Szontagh Károlyné 1 frt, Medveczky Sándorné 1 frt, Malatinszky Fereczné 2 frt, Kishonthy Józsefné 1 frt, Strausz Józsefné 1 frt, Ujházy Tivadarné 2 frt, Ethey Aranka gyümölcs, Paczek Mórné 1 frt, Holländer Lajosné 1 frt, Dr. Marikovsky Istvánné 1 frt, Hudoba Samuné 1 frt, Baksay Istvánné 1 frt, Schönleitner Károlyné 50 kr, Abonyi Jánosné 50 kr, Pülöp Bóniné 50 kr, Altdorfé 1 frt, Bodor Arminné 1 frt, Scós Fereczné 50 kr, N. N. 50 kr, Glauf Pálné ruhanemű, Polnisch Jánosné 1 frt, Hennyey Kálmáné ruhanemű, Tomcsány Lászlóné 1 frt, Sárkány Imréné 1 frt, Lokcsánszky End

Folytatása a mellékleten.

polgártársunk érkezett a színhelyre, aggodó areczal keresvén azon vidéken eltérve sertését, melyet azon irányból hajtottak hazafelé s legteljesebb öröme s ajátjára ismert a letartóztatott sertésben. Azóta Leffer János füstre is akasztotta s 95 kilos állat szalonnát, a méltatlankodó idegen ellenben maig sem tért vissza „igaz jószágá” után.

Mayer Ede fogorvos néhány napi tartózkodásra ismét városunkba érkezett s a „Három-Rózsa” szállodában található.

— **A tél erősen áll.** A decz. 6. és 7-iki hóviharak — a mint tudva van — országsszerre nagy calamitások okozói. Mi szintén a Rima mellékén egy heti vesztégzarat állottunk ki, mennyiben a világtól a közlekedés szünetelése miatt el voltunk zárva. Bizony még mindig gyenge az ember a természeti erők hatalmával szemben Egy-két napi havazás megakasztja rendes munkájában. Ugy de nagyjából elhárítvák a közvetlen akadályok. Aeolus a főkevesztett szeleket barlangjába zárta s egy hét óta csak gyenge délnyugati — habár hűvös — zefíreknek enged szabad lengést. S noha öt nap óta nem láttunk napsugárt 11. és 12-én szitált is a hó, a temperatura megenyhült, mintán a csikorgó hideg (—17, és —18, C°) 9. és 10. napján ránk ijesztett. Ebben — ugy látszik — a tél első szaka culminált. A légnomás a lefolyt héten megmaradt a közép szintjén, mennyiben 740—745 mm. közt ingadozott. A hőréteg mindössze négy és fél emrel növekedett s így az — értetlen helyen — ötven cm. vastagságot ért el, melyből mintegy 5 emnyi lassan elolvadt, részint elpárolgott. Enyhe déli légáramok nélkül bizonyosan a karácsonyt bevarja.

Mulatságos cigánytörténeiről értesítenek bennünket F.-Balogról, hol a napokban Coburg Fülöp herceg vadászaton tartózkodott. Az eset — tudósítónk levelében így van előadva: „Fülöp herceg szokásos téli vadászatát tartotta balogi vadaskertjében. A fegyvere alatt elhullott áldozatok botogatásánál mintegy „Deus ex machine,“ ott termek Balogról is a fekete bőrték, a kihányt beleket mint megannyi d s csemegét szedegetve lepedőbe össze. A. G. is örömmel vette fel kedves terhét s indul vele haza, édes ábránddal ringatva lelkét a boldog órán, mikor apró övéivel fogvasztgatja majd a kevesek által élvezett vadpecsenyét. Amde a kiabrándulás az út közepén is utoléri az embert. Ő is csak gyomrával számolt de vállaival nem. Ezért történt, hogy a szokatlan nagy teher alatt a lábak is, a válak is felmondták a szolgálatot s kimerülten lecsapja terhét egy hid alá s maga még néhány lépéssel tovább vándorolva, eldől az embermagasságu hóba; lemondva mindenéről, életéről és dísznőpecsenyéről egyiránt. Amde; ember tervez, Isten végez; s a hol legnagyobb a szükség, ott van legközelebb a segedelem. Ő hozzá is elérkezett ez két finánc s egy balogi ember képében. A fináncok, mint a kiknek bizonyos rögeszméjük van, minden bokorba s minden lepedőben dohányt vélnek, észrevéve a hid alatt levő lepedőt egész hivatalos buzgósággal oda sietnek s telemelvén, a velők utazó ember vállára adják s mint a kik igen jó fogást tettek boldogan indulnak Balog felé. Amde a hóba temetett cigányban is feőbred e látványra az élet őszöne s az a fájdalmas tudat, hogy kedvez pecsenyét más fogyaszthatja el, szólásra kényszeríti ajakát s tőle telhető erővel kiáltja: ne bántsák mert az az ő lepedője, az ő pecsenyéje. A fináncok arra felé indulva, honnan e kétségbeesett hangok jöttek, ott látják az éhhalál harcra küzdő szegény cigányt s minthogy ők is emberek, megszánják, kiemelik, s meglelt mentve cigány és pecsenye is.”

Magyarország iparosainak és kereskedőinek czim és lakjegyzéke czim alatt egy 300 ivre terjedő munkát szerkesztett a kereskedelmi miniszter megbízásából az országos statisztikai hivatal a legutóbbi népszámlálás alapján és feltüntetve a magyar szent korona területén lakó összes iparosok és kereskedők czimét és lakását. Megjelent magyar, francia, horvát és német nyelvű szöveggel. Az érdekes munkát iparosaink és kereskedőink bizonyára örömmel fogadják.

Mihók András esete. Mihók András sidi lakos, későn bár, de észrevette, hogy bármily nagy is a portája, úgy néz biz' az ki asszony nélkül, mint a káposzta garnirung nélkül. E tudatban nem egyszer ballókázott háztüznél — de csak gondolatban — a falu szépeireh. Nőszülési szándéka azonban, bármily nagy volt is a Mihók uram akaratja, mindég csak jó szándék maradt. Így esett aztán meg, hogy az agg legénységénél nem vihette magasabba. Az idő röpött. Mint minden halandó, — úgy ő sem kerülhetette ki forrását; betegségbe esett. Néha napjaiban érezte egy gondos „oldalborda” hiányát, apólónól magához fogadta Csaba Máriát. Ezzel ugylátszott mintha el lett volna vetve a házassulás kockája s szegény Mihók talán feleségül is veszi, ha f. hó 10-én ki nem sül, hogy a nála mult hó 16-ik napján elkövetett lopásnak éppen az ő Marcsukája a fő hős A dícséretre méltó oldalborda czinkostársánál Vas Erzsébetet nevezte meg, ki bejáró volt Mihók András házához. A házi motozás alkalmával utóbbinál találták meg a 40 és 20 frtról kiállított kötvényeket. A 45 frtnyi készpénznek azonban semmi nyoma. Az eset a rimaszécsi kir. járásbíróshoz jelentett fel s talán míg ez meghozza az érdemleges ítéletet, Mihók uram is befogja látni, hogy a porta asszony nélkül is porta marad, míg a káposztából, garnirunggal spēkelve sem lesz — kirántott esirke.

A kerülő teriteken. Nem kell megjedni, nem ember halálról van szó, mindennapi esemény, mely így volt régen s így lesz a jövőben is. F. hó 9-én Sumjácson történt: a nagyrozei esendőrőrs a mennyire uri passioja megengedte vadászatni kezdett a sumjáci erdőn, azon különbséggel, hogy puskája csőire nem állandó de költöző madarakat vélt kerülhetni. Így esett meg, hogy Hankovszki János személyében sikerült teritekre hozni s mint hogy nevezettél az elröppentéséhez szükségendő fegyver igazolvány feltalálható nem volt — annak megszerzése czéljából a rimaszombati pénzügyvizagatósághoz lett — fegyverük elkobzása után — utasítva.

Gyermekgyilkos anya. Helpán alig akadt szemrevalóbb leány Gúrthi Máriánál. Bomlottak is utána a legények. Gúrthi Mária eleinte füttyöt hánt nekik, végre azonban mégis fogva lett, törbe esalta a mézédés szerelem. Az a szerelem, mely egy pillanatra elvette esztét, elszibbasztotta idegeit, hogy örökre boldogtalanná legyen. Ezymagára hagyva, folyó hó 9-én egy gyermeknek adott életet, kit — mielőtt megizlelhette volna az anyai édes tejet — megfojtott. Folyó hó 10-én ojtették meg a hely-

szini vizsgálatot, mikor is kitudt, hogy a kis ártatlan erőszakos gyilkosság áldozatául esett.

A bot mint argumentum. A közeli napokban Tornallyáról két legény ígertett Csiz felé. Látni lehetett róluk, hogy erősen pityókocak s ezt nagyon is elárulta azon hangos beszélgetés, mit — keresztül-kasul mérve az utat — folytattak. Magasabb Nagy Ferenc megállott és tagadolag rázta a fejét. Hihetőleg ez által óhajtotta kifejezni, hogy a mit társa Raki István mond, nem hiszi el. Raki kétszer is hozzá fogott az általa mondottak bebizonyításához, minthogy azokat erre sem akarta Nagy elhinni, ekkor Raki a botjához, mint a legerősebb argumenthez folyamodott s azzal ugy sujtotta föbe az előtte lamentáló Nagyot, hogy az összeesett s vérrel borítva vándorolt be szülőfalujába — Csizbe.

Kimutatás a rimaszombati m. kir. földmives iskola gazdaságában folyó év november hó utolsó napján készletben levő eladó tárgyakról: a) állatok: Számfeletti kimustrált tehén 2 drb. Pekingi kacsa 30 drb. Plymouth rox és Langshan baromfiak 50 drb. Angol kan sülő 5 drb. Angol koca sülő 8 drb. b) termények: Schevallier árpa vetésre 20 mtrm 8 ftrjával Alma és körte, szilva és eseresznye oltványok darabonként 25 kr. (4 évesek). Kosárfüzdügványok 1000 drbonként 1 frt, Amerikai szőlővessző sima 1000 drbonként 8 frt. Eper fák 6 évesek 100 drbonként 15 frt. Rimaszombat, 1892. november 30.

A Pallas Nagy Lexikona. A görög földön odalenn kiásnak régi idők emlékeiből egy-egy kődarabot, ősidők szobrainak apró-cseprő töredékeit. Egy kéz, egy láb, karddarab, esonka fej. S nemcsak a szakértő, a régiségeket buvárló tudós, de az egyszerű ember is csak kezébe veszi mult idők emlékeinek eme romját, és szempillantásra látja, vajon kontármunka hulladéka, avagy hatalmas mestermű maradáka került-e kezébe. Praxitilés Eros-ának torzóját senki ember fia nem téveszti össze avatlan kezek durva faragványával. Így vagyunk mi most is, mikor egy hatalmas, nagy munka első töredéke kerül a kezünkbe. Tizenhat tenyérnyi vastag kötetre tervezett műnek első füzeté az, a miről szólani akarunk. Körülbelül 16,000 sűrűn telenyomatott oldalból 64 az, a mit már is látunk. De valamint a Praxitilés torzójából, Homéros Illiászának kezdő sorából rögtön látható, hogy nem kontár férczelmény, hanem hatalmas mestermunka a tartozéka, ugy mi is konstatalhatjuk ennek a 64 oldalnak a révén, hogy kiváló alkotás az, a minek nyomában kell járnia. A Pallas Nagy Lexikona 222 munkatársának névsora már egymagában is teljes kezeség erre nézve. Aki csak a magyar tudós vagy írói világban kiváló, elsőrangú helyet foglal el, — nem hiányzik ebből a névsorból. S hogy tudósvilágunk teljes odaadással és képességeinek, tudásának és tapasztalatainak minden irányban való érvényesítésével dolgozott ezen a nagy művön, mutatja már az első füzetben is az a körülmény, hogy minden érdemleges czikk neve aláírásával jelent meg. Névvél multjával, reputációjával kezekedik tudós és íróvilágunk hogy mindaz, a mi a Pallas Nagy Lexikonában megjelenik, teljes foglaltja az ez idő szerint való összes modern tudásnak. S csak egy pillantás ez elsőfüzetbe, mely A-tól Acheronig terjed, máris mutatja ennek a Magyarországon elsőbbsen meghonosított rendszernek kiváló értékét és fontosságát. Ott van például mindjárt a füzet legelején Aachen porosz város leírása. S ime megtaláljuk a cikkben nemcsak a város törtériját, nevezetességeinek rövid, de pontos leírását, de hű képét annak is, a mi ebben a porosz városban Magyarországgal összefügg. Leírja hiven az aacheni templom magyar kápolnáját, leírásban és rajzban bemutatja az ott őrzött magyar régiségeket, s megemlékezik arról is, hogy ezek a régiségek annak idején a budapesti ötvösműkiállításon is megfordultak. — Ott találjuk ugyancsak az első füzetben az Abauj-Tornamegye cikket a megye térképével. Eredeti felvétel nyomán készült, gyönyörűen kidolgozott, kiválóan pontos térkép ez, s ugyanilyent közöl a Nagy Lexikon előrajza szerint minden egyes vármegyéről, s ezenfelül még külön térképen mutatja be az ország nagyobb, nevezetesebb városait is. De kiváló érdekű a megye leírása is, minőhöz hasonló hű és pontos monográfia lexikális munkában még ez ideig nem jelent meg. Leírja a megye topografiáját, ismerteti főbb termékeit, a legujabb statisztikai adatok felsorolásával, ismerteti a megye lakosságát, az ipart, kereskedelmet, a szellemi műveltséget, a közigazgatást, s részletesen egészen napjainkig terjedően megírja a megye történetét. Megyéink és városainak ilyen teljes, hű, érdekes és tanulságos leírása már maában is megbecsülhetetlen értékű munka, s ezeket — bárhogy keresnők is, — nem találjuk meg sehol, eddig megjelent encziklopedikus munkában. Ugyancsak az első füzet például leírja az Abiszszinia cikkben Lipót belga király megbízottjának Haneuse kapitányának habesi expedicióját, pedig mindenki, a ki a napi eseményekkel foglalkozik, tudja, hogy közvetlen napjainkban történt mindez, olyannyira közel, hogy még eddigelé semmilyen lexikális munkában megemlítve nincsen. De nem folytatjuk ezeket a szemelvényeket, mert ily módon végig kellene mennünk az összes cikkekben A-betűtől Acheronig. Még csak annyit említünk meg, hogy e kiváló munka külsőben is méltó diszszal jelenik meg a magyar közönség előtt. Teljesen famentes, tehát soha meg nem sárguló, hóféhér papíron nyomódott, olyan szép metszésű betűkkel, miknek az olvasása valóságos üdülés az olvasásban kifáradt szemre. Az illusztrációk, fametszetű és színes műmellékletek, valamint a térképek pedig nemcsak megállják a versenyt bármely eddig megjelent elsőrangú külföldi munkával, hanem megbecsülhetetlen érdemök a soha szem elül nem tévesztett szempont: a hazainak, a magyarnak a kultiválása. Nem mellőzi a munka a kiváló, bárba az messze essék is tőlünk, de nem mellőzi a hazait sem, a mit pedig eddigelé a külföldi lexikális munkák vagy rosszindulatból vagy érdeklődéshiányból rendszerint mellőztek, a hazaiak pedig azért mert visszarententek a nagy, esetleg meg sem térülő anyagi áldozatoktól. A magyar közönségen áll most megmutatni, hogy az érdemeset, a kiválóit mindig felkarolja, s tartózkodó csak akkor volt, ha jogos kívánalmainak teljesítését nem várhatta. A Pallas Nagy Lexikona pedig maggyőződésünk szerint nem hiába áldozott százezreket, mert nem lesz intelligens magyar család, a hol ez a kiváló, igazi szükségét pótoló és minden tekintetben nagyérdemű munka hiányozni fog. Még megemlítjük, hogy a Pallas Nagy Lexikona ára füzetenkint 30 kr. = 60 fillér, kötetenkint pedig díszes kötésben 6 forint = 12 korona.

Törvényszéki esarnok.

A rimaszombati kir. törvényszék mint büntető bíróságnál a jövő hét folyamán következő ügyek kerülnek nyilvános tárgyalás alá:

Deczember hó 21. napján:

1. Sulyos testi sértés büntetével terhelt Urbán János bűnyge.
2. Papp Gáspárné ellen folytatott minősített lopás miatti ügyben II-od bírósági ítélet hirdetés.
3. Varga János és Maczko Márton ellen indított fenytető ügyekben hozott felsőbb bírósági ítéletek kihirdetése.

Krach ohne Rebach. Még az 1890. évben történt, hogy F. A. vegyeskereskedő ellen egyik hitelezője kérelmére a csőd megnyitattott. A kinevezett tömeggondnok utasításához képest el is ment a közadós üzletébe, de bizony ott egy csekély értékű biztosítási kötvényen kívül egyebet Argus szemekkel sem volt képes felfedezni, bár ugyancsak hozzá látott a kereséshez. Ezen biztosítási kötvény aztán mint egyetlen csődvagyontárgy el is adatott; a befolyt vételárat azonban az eljárási költségek nyelték el úgy, hogy a bejelentett mintegy hatszáz forintos követelésökre a csődhitelezők mindössze hat frt s néhány krajczárt kaptak. Ez azonban magába véve a közadósra nem lett volna baj; mert ellenében semmi olyan gyanús körülmény, a mely hitelezői megkárosítását célzó szándékát igazolta volna, fel nem merült. A baj csupán az volt, hogy nevezett, bár kereskedése a gubacs és cserizettel együtt évenként 8—9 ezer frt forgalmat is csinált s így üzlete a kis ipar körét messze túlszárnyalta, sem czégét be nem jegyeztette, sem kereskedelmi könyveket nem vezetett s így természetesen évenként rendes mérleget sem készített. Ezen mulasztásért aztán f. hó 7-én felelősségre is vonta a kir. törvényszék mint büntető bíróság, mely Török János elnökelete alatt Szeredinszky Sándor kir. alügyész vádindítványához képest figyelemmel a Dr. Ráróssy Gyula rövid, de velős védbeszédében előadottakra a btkv. 416. §. 3. pontja alapján vétkecs bukás vétsége miatt a közadóst huszonöt frt pénzbüntetéssel, behajthatlanság esetén megfelelő szabadságvesztéssel sújtotta. A büntetést nagyban enyhítette vádolt jó előélete mellett az, hogy üzletének legnagyobb részét képezett eszerükészlete a tüzvész martaléka lett s ezen önhibáján bekövetkezett szerencsétlenség idézte elő vagyoni bukását úgy, hogy reá nézve kiűtött csőd valósággal „Krach ohne rebach” volt.

Piaczi árak

Rimaszombatban, 1892. évi deczember hó 10-én tartott heti vásáron:

	Métermázsánként	Hektoliterenkint
Tiszta buza	7.20—7.30	5.50—5.85
Feles buza	5.80—6.00	4.60—4.70
Rozs	6.00—6.20	4.35—4.75
Árpa	5.80—6.00	3.75—3.95
Zab	4.80—5.00	1.95—2.00
Kukorieza	5.50—5.60	3.50—3.60
Bükköny	0.00—0.00	0.00—0.00
Krumpli	0.00—0.00	1.25—1.30
Köles	9.00—10.00	7.50—8.35
Széna kötve	1.80—0.00	0.00—0.00
Takarmány szalma	0.80—0.00	0.00—0.00
Alom-szalma	0.80—0.00	0.00—0.00
Zsupszalma	0.90—0.00	0.00—0.00

Felelős szerkesztő: Lőrinczy György.

Kiadó-tulajdonos: Dr. Bernát István.

Magán-hirdetések.

ESKÓR

(epilepsia) 12—*

viisszaesés nélkül gyógyítható. Ezer és ezer bizonyítvány tanúsítja a tudomány ezen bámulatos diadalát. A betegségről szóló kimerítő leírások, levélbélyegek kapesán a következő czimre intézendők:

„Office Sanitas“, Paris
30, Faubourg Montmartre.

Hirdetmény.

5532. szám. — A rimaszombati királyi törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **magyar kir. kincstár** végrehajthatóan **Konkoly György** végrehajtást szenvedő elleni 3 frt 65 kr. s járuléka iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati királyi törvényszék területén lévő Kokova községben fekvő, a kokovai 92. számú telekjegyzőkönyvben A. 1—9. sorszám alatt foglalt ingatlanokból, 46. számú házból, erdő s legelőből Konkoly Györgyöt illető egy nyolczad (1/8) rész jutalékára az árverést 354 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1893. évi január hó 23-ik** napján délelőtti 10 órakor Kokova községben a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 35 frt 40 kr készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ova-dékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombat, 1892. évi szeptember hó 25.

A rimaszombati kir. törvszék, mint telekkönyvi hatóság.

Tomcsányi, kir. törvényszéki bíró.

TISZTA VÉR

az egészség! 13-*

Titkos betegségek, kiütések, halvány-ság, általános fáradtság, gyengeség: mind-ez eltűnik, ha a vér egészséges! Gyógymódunk alkalmazása mellett kezeskedünk a gyökeres gyógyulásról. Kérdezősködő levelekhez levélbélyeg esatolandó.

„Office Sanitas“, Paris
30, Faubourg Montmartre

Hirdetmény.

6127. szám. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Majoros István** végrehajthatónak **özv. ifj. Jánosdeák Józsefné és társai** végrehajtást szenvedő elleni 30 frt tökéltétel és járuléka iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Lekenye és Horka községben fekvő a Lekenyei 10. sz. birtokból 10. hrsz. B. 29. alatt Jánosdeák József $\frac{1}{2}$ rész illetőségére 80 frt, lekenyei 13. sz. birtoknyiba A. 1—32. s. sz. $\frac{2}{4}$ urb. telekből B. 5. alatti Jánosdeák József $\frac{1}{6}$ rész illetőségére 311 frt, A. II. 1—29 s. sz. nemesi birtokból B. 5. alatti Jánosdeák József $\frac{1}{6}$ rész járuléka 312 frt, lekenyei 45. sz. birtoknyiba A. 1—15 s. sz. birtokból B. 7. alatti Jánosdeák József $\frac{1}{6}$ részére 94 frt, Lekenyei 51. sz. birtoknyiba A. 1—3. s. sz. foglalt birtokból Jánosdeák József $\frac{1}{6}$ részére 5 frt, lekenyei 56. sz. birtoknyiba A. 1—3. alatt foglalt birtokára B. 4. alatti Jánosdeák József $\frac{1}{2}$ részére 120 frt, horkai 7. sz. birtoknyiba A. 1. alatt foglalt ingatlanból B. 2. alatti Jánosdeák József $\frac{1}{6}$ részére az árverést 22 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1893. évi január hó 3-ik** napján délelőtt 10 órakor Lekenyer és délután 3 óráján Horka községben a bíró házához tüzetik ki.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becslésének 10 %-át vagyis a lekenyei 19. sz. birtokra 8 frt, lekenyei 13 sz. A. I. alatti birtokra 31 frt 10 kr. A II. alatti birtokra 31 frt 20 kr., lekenyei 45. sz. birtoknyiba foglalt birtokra 9 frt 40 kr., lekenyei 51. sz. birtoknyiba foglalt birtokra 50 kr., lekenyei 56. sz. birtoknyiba foglalt birtokra 12 frt, horkai birtokra 2 frt 20 kr., készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfo-lyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről állított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombat, 1892. évi október hó 29-én.
A rimaszombati kir. törvényszék mint tkönyvi hatóság.
Altdorffer, kir. tszéki bíró.

Nagy alkalmi karácsonyi- és ujévi vásár.

Hámos-torta. Jogász-torta.

Karácsonyi és ujévi ajándék.

Van szerencsém a tisztelt közönség becses tudomására hozni, hogy a közelgő karácsonyi és ujévi ünnepekre üzletemben igen **sok és szép** alkalmas **ajándék-tárgy** van készletben. Nagy választék a legkülönfélébb plüsch-, selyem-, bársony-, elefantestb. **Bomboneokból** a legfinomabb **fondan** és **chém-cukorkák**kal tölve.

Kis **párisi torták** tölve dobozzal együtt **15** kr-ával.
Mindentéle dísz alakoskak, chokoládék, croquettek, mozgó-bábuk, szivarkák, thea- és sok másféle sütemények, valamint különféle torták.

A t. szülők különös figyelmébe ajánlom továbbá **karácsonyfák díszítéséül szolgáló** alkalmas mindenféle **cukorka-tárgyaikat**, melyeknek árai a következők:

100 db jól esomagolva dobozzal 1 frt — kr.	100 db finomabb . . . . . 2 frt — kr.
100 db jól esomagolva dobozzal 1 frt 50 kr.	100 db excelsior díszes . . . . . 3 frt — kr.

Ajánlom azonfelül különféle künő **francia italaikat**, valamint a legfinomabb **jamaikai-rum** és **orosz-theát**.

Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek és a **három forintot meghaladó rendelmenyeknél**: a pénz előleges beküldése mellett, a **postaszállítás** és csomagolás **portamentesen történik**.

Üzletemet a t. közönség kiváló figyelmébe ajánlván, maradtam
Rimaszombat, 1892. november 26. Kiváló tisztelettel:

Özv. Miskolczy Istvánné, cukrász.

Ugyanitt tanulóul egy jó családból való 13—14 éves ifju felfogadtatik.

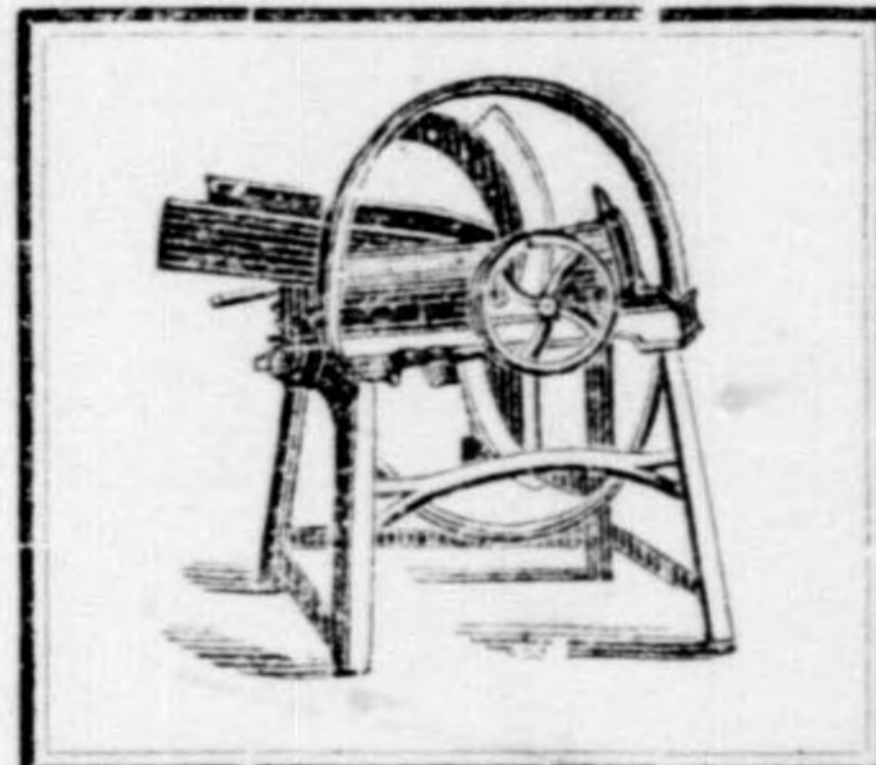
Huszár-torta. Kossuth-torta.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntödeje Kassán, Eperjesi-ut 6. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemeltartásával czélszerűen s gondosan gyártott jóhírnevű gépeit, nevezetesen:

- Sorvető és szórvavető gépeket,
- Szeekavágókat, kézi vagy járgány hajtásra,
- Répavágókat és tengeri morzsolókat,
- Olajsajtókat és olajmag-pörkölőket,
- Örlő- és daráló-maltrókat.

Továbbá mindennemű

szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat, szeszyár-berendezéseket stb.

Gépeink, eszközeink és egyéb gyártmányainkat készletben tartjuk gyárunkban. Gazdasági gépeink képes, valamint öntödénk gyártmányai árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

6—6

Nagy karácsonyi kiállítás.

LÖFKOVICS LIPÓT rimaszombati áruházában:

Karácsonyi ajándékok

oly nagy választékban, melyet egy vidéki üzlet sem mutathat fel.

Legdivatosabb és legújabb galanterie cikkek:

Albumok minden alakban, képeretek csonthól, plüschből, rézből és még sokféle lemezből.

Ujságtartók, kefetartók, kottatartók, tü-párnák, gallér-, zsebkendő- és keztü-kazetták, írószerek, tintatartók, szivar- és pipakészletek, papirkosarak, kézimunka-asztalkák, kézimunka-kosarak, kézi neceserek, illatszertartók, chasses, roppant nagy választék illatszerekben beföldi, francia vagy angol gyártmányuak.

Kézi munkák:

Egész kész, kezdett vagy előnyomtatott, posztó, vászon vagy congree-anyagból, diván-védők, diván-párnák, ezizmahuzók hozzá való rámmával, asztal-futók, millyeuk, tablették, törülköző-tartók, kefe-, kulcs- vagy hamu-tartók, papucsok vagy komód-czipők, posztó és stramun-munka, kezdett vagy egész kész.

Feltűnő o'csó árak

papírmunkák himzéshez barna vagy ezüst színben 20 krtól kezdve, lámpa-tálcák, fali-kosarak, házi-áldás, szervétartó, névjegy-kosarak.

Midőn mindezeket a n. é. közönség b. tudomására hozom, kérem mielőtt szükségleteiket fedeznék, az üzletemben felállított kiállítást megtekinteni és arról meggyőződni, hogy ezen szakmában választékom izléses összeállítására páratlan.

Mindezeket a n. é. közönség figyelmébe ajánlván, vagyok kész szolgálattal

Löfkovics Lipót.

Szivartárczak himezve minden színben, pénztárczak. (különlegesség korona-tárczak.)
Nyakkendők, feherneműek és kalapok 25% leszállított árakban.
Gyermek-, fiu-, és leány-ruhák, női felöltők, női derekak, női sapkák és kalapok.

Muffok és szücsárúk:

Az idény előhaladottsága miatt olesőbb mint bármely **végeladás.**

Egy finom nyulszőr muff ezelőtt 2 frt, most 95 kr.
Egy finom szealskin-muff ezelőtt 3 frt 50 kr, most 1 frt 90 kr.
Egy finom 2 mtr. hosszú boa ezelőtt 4 frt 50 kr, most 2 frt 50 kr, minden színben: fekete, fehér és szürke.
Gyermek muff és boa fehér színben 1 frt 20 kr.
Gyermek sapkák roppant nagy választékban.
Jäger-íngék és nadrágok 85 krtól kezdve.

Keztüük és harisnyák,

alsó szoknyák és nadrágok bámulatos olesó árak mellett.
Czipők és csizmak, vadász vagy utazó posztó-esizmak, **botosok** a nálam már megszokott választékban.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.